

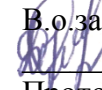
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньої програми
 Тетяна БОЙКО
«26» серпня 2022 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувача кафедри
 Ольга ДЕМЕНТЬЄВА
Протокол засідання кафедри
лісового та садово-паркового господарства ХДАЕУ
від «26» серпня 2022 року №1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЛІСОВІ КУЛЬТУРИ

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітня програма – Садово-паркове господарство

Спеціальність – 206 Садово-паркове господарство

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Херсон – 2022

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Лісові культури
Факультет	Рибного господарства та природокористування
Назва кафедри	Кафедра лісового та садово-паркового господарства
Викладач	Лекційні заняття викладає: Семенюк Станіслав Кузьмич, кандидат біологічних наук, доцент кафедри лісового та садово-паркового господарства. Лабораторні та практичні заняття викладає: Дворна Анна Володимирівна, асистент кафедри лісового та садово-паркового господарства.
Контактна інформація	semenyuk_stanislav@ukr.net anna_dvorna@ukr.net kaf_lis@ukr.net
Графік консультацій	понеділок, середа 14.00 – 16.00 конференція Zoom https://us04web.zoom.us/j/9933944362?pwd=n2IbhADdr41rxSs7bNgvc9gwtpdbut.1 Ідентифікатор конференції: 9933944362 Код доступу:0808
Програма дисципліни	є
Мова викладання	українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Дисципліна «Лісові культури» є однією з основних у підготовці майбутніх фахівців садово-паркового господарства. Знання з дисципліни «Лісові культури» необхідні для грамотного здійснювати лісовідновлення та лісорозведення в жорстких умовах Степу з урахуванням змін клімату.
Інформаційний пакет дисципліни	URL: http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/course/view.php?id=833

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Вивчення теоретичної бази щодо лісового насінництва, організації лісонасінної бази, вирощування садивного матеріалу, екології та взаємовідносин основних лісотвірних порід, а також методів, способів і агротехніки створення лісових культур різного цільового призначення.
Завдання вивчення дисципліни	В результаті вивчення курсу «Лісові культури» здобувачі набувають знання про: - організацію лісового насінництва і лісонасінної бази; - агротехніку і технологію вирощування садивного матеріалу; - агротехніку і технологію створення лісових культур; - новітні технології в сфері лісокультурного виробництва;

- вимоги та критерії оптимальності, які ставляться до лісових культур;
 - технічний контроль, розробку технічної документації при вирощуванні садивного матеріалу та створенні лісових культур в умовах діючого лісогосподарського виробництва.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	<p>ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК-6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК-10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК-12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
Спеціальні (фахові)	<p>ФК-2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення і експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-4. Здатність формувати й підтримувати в належному стані газонний покрив об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-5. Здатність застосовувати інженерно-технічне обладнання на об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.</p> <p>ФК-11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.</p> <p>ФК-12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.</p> <p>ФК-13. Здатність продемонструвати знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, теорій і правил вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК-14. Здатність застосовувати знання екологічних і морфо-біологічних особливостей та розуміння фізіологічних процесів вирощування декоративних рослин відкритого і закритого ґрунту для розв'язання виробничих технологічних задач.</p> <p>ФК-15. Здатність обчислювати та обробляти дослідні дані, пов'язані із інформацією вирощування посадкового матеріалу декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації компонентів</p>

	рослинних угруповань та інженерно-технічного обладнання в об'єктах садово-паркового господарства. ФК-16. Здатність розв'язувати коло проблем та задач під час вирощування декоративних рослин та формування садово-паркових рослинних угруповань.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	<p>ПРН-2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН-3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.</p> <p>ПРН-4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.</p> <p>ПРН-5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.</p> <p>ПРН-6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.</p> <p>ПРН-7. Володіти навичками працювати самостійно та як лідер, отримувати результат за обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність під час вирощування декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ПРН-9. Проектувати та організовувати заходи із вирощування садивного матеріалу декоративних деревних рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p> <p>ПРН-10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p> <p>ПРН-11. Координувати, інтегрувати та удосконалювати організацію виробничих процесів у садово-парковому господарстві.</p> <p>ПРН-12. Планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.</p> <p>ПРН-13. Результативно працювати у колективі.</p> <p>ПРН-14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.</p> <p>ПРН-15. Організувати результативні та безпечні умови праці.</p>

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2022-2023 н. р.
Семестр	сьомий, восьмий
Курс	четвертий

Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язкова компонента. ОК 29.
Пререквізити	Базовими дисциплінами для засвоєння «Лісових культур» є «Дендрологія», «Ботаніка», «Ґрунтознавство», «Біологія», «Основи екології», «Лісознавство», «Лісова таксація». Базові знання дисциплін розширюються і уточнюються згідно специфіки спеціальності «Садово-паркове господарство». Теми, знання яких є первинними: «Вступ до дисципліни», «Організація лісонасінневої бази на генетичній основі», «Плодоношення деревних порід та заготівля їх насіння», «Якість насіння, його показники, визначення», «Зберігання і транспортування насіння», «Закладка лісового розсадника та організація його території», «Обробка ґрунту і сівозміни в лісових розсадниках», «Застосування добрив в розсадниках», «Підготовка насіння до посіву», «Посів насіння і догляд за посівами в посівному відділенні розсадника», «Особливості вирощування сіянців деревних порід», «Вирощування насінневого та вегетативного крупномірного садивного матеріалу», «Викопування, сортування, прикопка, упаковка і транспортування садивного матеріалу», «Планування, організація, облік і контроль якості робіт у лісових розсадниках», «Теоретичні основи створення штучних насаджень», «Методи і способи створення лісових культур», «Агротехніка створення лісових культур», «Техніка сівби і садіння лісу», «Догляд за лісовими культурами та оцінка результатів лісовідновлення і лісорозведення», «Особливості створення лісових культур при реконструкції насаджень», «Лісові культури окремих лісоутворюючих порід», «Особливості створення культур екзотів і технічно цінних порід», «Особливості створення культур спеціального призначення».
Постреквізити	Знання з дисципліни «Лісові культури» є базовими для дисциплін «Озеленення населених місць».

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	8 кредитів 240 год.
Лекції	48 год. лекцій
Практичні / Семінарські	42 год. практичних
Лабораторні	20 год. лабораторних
Самостійна робота	130 год. самостійної роботи
Форма підсумкового контролю	7 семестр – залік 8 семестр – іспит

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	-
Обладнання	інтерактивна дошка, плакати

8. Політика курсу

Загальні вимоги	<p>Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт тощо.</p> <p>Навчальний курс включає самостійну роботу здобувачів, яка може бути забезпечена бібліотечним фондом університету та кафедри. В умовах дистанційного навчання, передбачений більш високий ступінь самостійності здобувачів, відповідальності за набуті знання та самодисципліни.</p>
Політика щодо дедлайнів і перескладання	<p>Письмові роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (можливо вказати – 40% від загальної суми балів за конкретне заняття).</p> <p>Перескладання проходить в індивідуальному порядку на консультаціях, згідно графіку консультацій викладача (в разі дистанційного навчання можливо відпрацювання через електронні платформи).</p>
Політика щодо відвідування	<p>Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання попущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування). Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.</p>
Політика щодо виконання завдань	<p>Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни</p>
Академічна доброчесність	<p>Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.</p>

9. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Змістова частина 1. Лісове насінництво.							
За розкладом	Тема 1	Вступ до дисципліни.	2		2	6	8
За розкладом	Тема 2	Організація лісонасінневої бази на генетичній основі.	2	2	2	6	8
За розкладом	Тема 3	Плодоношення деревних порід та заготівля їх насіння.	2	2	2	6	8
За розкладом	Тема 4	Якість насіння, його показники, визначення.	2	2	2	6	8
За розкладом	Тема 5	Зберігання і транспортування насіння.	2		2	6	8
	ПК ЗЧ 1	Письмова контрольна робота					8
Змістова частина 2. Лісові розсадники							
За розкладом	Тема 6	Закладка лісового розсадника та організація його території.	2		2	6	10
За розкладом	Тема 7	Обробка ґрунту і сівозміни в лісових розсадниках.	2		2	6	8
За розкладом	Тема 8	Застосування добрив в розсадниках.	2		2	6	6
За розкладом	Тема 9	Підготовка насіння до посіву.	2	2	2	6	8
За розкладом	Тема 10	Посів насіння і догляд за посівами в посівному відділенні розсадника.	4	2	4	10	10
	ПК ЗЧ 2	Письмова контрольна робота					10

Змістова частина 3. Особливості вирощування садивного матеріалу окремих порід та теорія лісокультурних робіт							
За розкладом	Тема 11	Особливості вирощування сіянців деревних порід.	2		2	4	4
За розкладом	Тема 12	Вирощування насінневого та вегетативного крупномірного садивного матеріалу.	2	2		4	4
За розкладом	Тема 13	Викопування, сортування, прикопка, упаковка і транспортування садивного матеріалу	2	2		4	4
За розкладом	Тема 14	Планування, організація, облік і контроль якості робіт у лісових розсадниках.	2	2	2	6	4
	ПК ЗЧ 3	Письмова контрольна робота					6
Змістова частина 4. Практичне лісовідновлення і лісорозведення							
За розкладом	Тема 15	Теоретичні основи створення штучних насаджень.	2		2	6	4
За розкладом	Тема 16	Методи і створення лісових культур.	2		2	6	4
За розкладом	Тема 17	Агротехніка створення лісових культур. Техніка сівби і садіння лісу.	4	2	2	8	4
За розкладом	Тема 18	Догляд за лісовими культурами та оцінка результатів лісовідновлення і лісорозведення.	2	2	2	6	5
За розкладом	Тема 19	Особливості створення лісових культур при реконструкції насаджень.	2		2	4	4
За розкладом	Тема 20	Лісові культури окремих лісоутворюючих порід.	2		2	6	4
За розкладом	Тема 21	Особливості створення культур екзотів і технічно цінних порід.	2		2	6	5
За розкладом	Тема 22	Особливості створення культур спеціального призначення	2		2	4	4
	ПК ЗЧ 4	Письмова контрольна робота					4

10. Форми і методи навчання

Лекція	Під час лекцій використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу. Проведення
---------------	--

	лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій
Практичні /Семінарські	Практичні заняття передбачають усні доповіді студентів, бесіду, аналіз наочного матеріалу, екскурсії до парків, дендропарків та ботанічного саду.
Лабораторні	Під час лабораторних робіт використовуються інформаційно-повідомляючий, пояснювально-ілюстративний, пояснювально-спонукальний, дослідницько-пошуковий, проблемний методи викладання теоретичного матеріалу.
Самостійна робота	Самостійна робота передбачає роботу здобувачів з літературними джерелами – виконання завдань в зошиті з практичних і лабораторних занять; фенологічні спостереження за деревними рослинами протягом року; пошук інформації та її обробка – робота у мережі Internet тощо; робота з електронними носіями інформації – електронні підручники, медіатека, аудіо теки тощо; експериментальна робота під час практики; творче застосування знань і вмінь для підбору асортименту деревних рослин для різних об'єктів озеленення та стійких та високопродуктивних деревних насаджень в різних екологічних умовах.

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль
Викладач систематично проводить контроль знань здобувачів. Робочою програмою дисципліни передбачено проводити: поточний контроль – опитування (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда), доповіді на практичних заняттях, виконання самостійних завдань проблемно-творчого характеру, складання тестових завдань, написання біологічних диктантів.
Підсумковий контроль за змістовою частиною
виконання письмової контрольної роботи
Підсумковий контроль
Форма підсумкового контролю є письмово-усний залік та екзамен. Види запитань з відкритими відповідями. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни за I семестр складається із суми балів за поточну успішність здобувачів вищої освіти. Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни за II семестр складається із суми балів за поточну успішність (не більше 60 балів) та екзамен (не більше 40 балів).

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
(I семестр форма контролю – залік)**

Поточне оцінювання семінарських, практичних, лабораторних занять, підсумкового контролю за змістовою частиною (бали)												Підсумковий тест (залік) Сума
Змістова частина 1						Змістова частина 2						
T1	T2	T3	T4	T5	ПК 3Ч 1	T6	T7	T8	T9	T10	ПК 3Ч 2	100
8	8	8	8	8	8	10	8	10	8	6	10	

(II семестр форма контролю – екзамен)

Поточне оцінювання семінарських, практичних, лабораторних занять, підсумкового контролю за змістовою частиною (бали)														Екзамен	Підсумкова оцінка (екзамен)
Змістова частина 3					Змістова частина 4										
T11	T12	T13	T14	ПК 3Ч 2	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	ПК 3Ч 4	40	100
4	4	4	4	6	4	4	4	5	4	4	5	4	4		

T1, T2 ... T9 – теми змістових частин.

ПК 3Ч1 – Підсумковий контроль змістової частини

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано

82-89	B	Добре	не зараховано
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	Задовільно	
35-59	FX	Незадовільно	
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Гордієнко М.І., Гузь М.М., Дебринюк Ю.М., Маурер В.М. Лісові культури : підручник. Львів: Камула, 2005. 608 с. 2. Дебринюк Ю.М., Калінін М.І., Гузь М.М., Шаблій І.В. Лісове насінництво. Львів: Світ, 1998. 432 с. 3. ДСТУ 2980-95. Культури лісові. Терміни та визначення. Київ: Держстандарт України, 1995. 64 с. 4. ДСТУ 5036:2008. Насіння дерев та кущів. Методи відбирання проб, визначення чистоти, маси 1000 насінин та вологості. Київ: Держспоживстандарт України, 2009. 45 с.
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 5. Головащенко М.Ф. Залежність таксаційних показників 40-річних штучних сосняків від схем і густоти посадки. <i>Таврійський науковий вісник</i>. Вип. 85. Херсон: Грінь Д.С., 2013. С. 213-217. 6. Калінін М. І. Лісові культури і захисне лісорозведення. Львів: Світ, 1994. 296 с. 7. Назаренко С.В., Головащенко М.Ф., Котовська Ю.С. Щодо чинників впливу на збереженість лісових культур сосни на згарищах в умовах Олешківських пісків <i>Зрошуване землеробство: міжвідомчий тематичний науковий збірник</i>. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 73. С. 85-92. 8. Настанови з лісового насінництва. Харків, 1993. 60 с. 9. Новохижній Ю.Ю., Головащенко М.Ф. Результати вирощування сіянців сосни в розсаднику Великокопанівського лісництва з застосуванням мінеральних добрив. <i>Матер. наук.-практ. інтернет-конф. викладачів, молодих вчених та студентів «Збалансоване природокористування: погляд у майбутнє»: збірник тез доповідей (01-02 листопада 2018 року, м. Херсон)</i>. Херсон, 2018. с. 169-171. 10. Правила відтворення лісів: Постанова Кабінету Міністрів України № 303 від 01 березня 2007 р. 5 с. 11. Редько Г.И., Мерзленко М.Д., Бабич Н.А. Лесные культуры. Учебное пособие. Санкт-Петербург: ГЛТА, 2005. 556 с. 12. Родин А.Р. Лесные культуры: учебник. Москва: МГУЛ, 2002. 324 с.

Інформаційні ресурси

1. URL: <https://nltuu.com.ua/archives/681>
2. URL: <https://nubip.edu.ua/sites/.../> РП_Лісові%20культури%20%2..
3. URL: www.twirpx.com > ... > Лесные культуры
4. URL: base.dns.gb.com.ua/files/journal/Nauk-Praci-LANU/2003_2/LAN_2_All.pdf
5. URL: chtyvo.org.ua/authors/Hordiienko_Mykhailo_Ivanovych/Lisovi_kultury.pdf
6. URL: kyrator.com.ua/index.php?option=com...view
7. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=303-2007-%EF-zakon.rada.gov.ua>
8. URL: <http://www.google.ua>